

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/4840
G.K:130

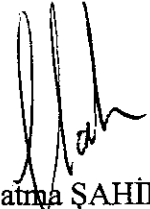
Sayı : B.17.0.SGB.0.10.00.00 - 610- 2191 - 5024
Konu : Soru Önergesi

22.10/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zonguldak Milletvekili Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/4840 Esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. Maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EK:
Soru Önergesi cevabı (... sayfa)

Soru 1: Kadınlarımızın; hakları açısından AKP iktidarıyla birlikte alabildiğince olumsuz bir sürece sokulduğu, tüm Cumhuriyet kazanımlarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı görülmektedir. BM 2011 İnsani Gelişme Raporuna göre; Türkiye'deki erkeklerin yüzde 46,7'si orta yada lise eğitimi almış olmasına rağmen yetişkin kadınların yüzde 27,1'i orta veya lise düzeyinde eğitim almıştır. Her 100 bin canlı doğumdan 23'ünde kadınlar hamilelikten kaynaklanan sorunlar nedeniyle hayatını kaybetmekte. Erişkin doğurganlık oranı 1000 canlı doğumda yüzde 39,2. İşgücü piyasasına kadın katılımı ise kadınlarda yüzde 24, erkeklerde ise yüzde 69,6'dır. Bu raporda Türkiye'nin kadın hakları alanında açısından uluslararası arenada sınıfta kaldığı anlamına mı gelmektedir? Kadınların bu durumunu düzeltmek için çalışmalarınız ve planlarınız nelerdir?

Cevap 1: *"Türkiye'deki erkeklerin yüzde 46,7'si orta yada lise eğitimi almış olmasına rağmen yetişkin kadınların yüzde 27,1'i orta veya lise düzeyinde eğitim almıştır"* ifadesiyle ilgili olarak;

- Ülkemizde 2000'den bugüne kız çocukları için ortaöğretimde net okullaşma oranı %50 artarak 2010-2011 öğretim yılında %66,1'e ulaştığı görülmektedir.
- Ayrıca geleneksel kültürel uygulamaların kız öğrencileri okullardan uzak tuttukları Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgelerinde, kız öğrencilerin okula devamlarının sağlanması amacıyla YİBO'ların sayısı ve okullardaki kız öğrenci kontenjanı artırılmıştır.
- Şartlı Eğitim Yardımı uygulaması ile, nüfusun en muhtaç kesimine dâhil olan ailelerin çocuklarını düzenli olarak okula göndermeleri şartıyla her ay eğitim yardımı verilmektedir. 2011 yılı içinde 397,48 Milyon TL kaynak Şartlı Eğitim Yardımı için aktarılmış; 1.446.437 çocuk yapılan eğitim desteği ödemelerinden yararlanmışır.
- Okulu bulunmayan nüfusu az ve dağınık yerleşim birimlerinde bulunan ilköğretim çağındaki kız ve erkek çocuklar ile birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan okullarda bulunan öğrencilerin daha kaliteli eğitim-öğretim imkânına kavuşturulması, eğitimde fırsat ve imkan eşitliğinin sağlanması amacıyla, "Taşınmalı İlköğretim Uygulaması" yürütülmektedir.

"Her 100 bin canlı doğumdan 23'ünde kadınlar hamilelikten kaynaklanan sorunlar nedeniyle hayatını kaybetmekte. Erişkin doğurganlık oranı 1000 canlı doğumda yüzde 39,2" ifadesi ile ilgili konu Bakanlığımızın görev alanına girmemektedir.

"İşgücü piyasasına kadın katılımı ise kadınlarda yüzde 24, erkeklerde ise yüzde 69,6'dır" ifadesi ile ilgili olarak;

- 2011 yılı Şubat ayında yürürlüğe giren 6111 Sayılı Kanun ile kadınlara yeni istihdam imkânlarının sağlanması bakımından erkeklere nazaran pozitif ayrımcılık yapılarak 18

yaşından itibaren çalışmaya başlamaları halinde 24 ay, İŞKUR'a kayıtlı işsizler olmaları halinde 30 ay; mesleki yeterlilik belgesi olanlara 48 ay, İŞKUR'a kayıtlı olmaları halinde 54 ay; mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek eğitimi tamamlayanlar 36 ay, İŞKUR'a kayıtlı olmaları halinde ise 42 ay; hiçbir belge ve niteliğe sahip olmamaları halinde 24 ay, İŞKUR'a kayıtlı olmaları halinde 30 ay; çalışmakta iken mesleki yeterlilik belgesi alanlar, mesleki ve teknik eğitimi tamamlayanlar veya işgücü yetiştirme kurslarını bitirenlerin 12 ay süresince sigorta primlerinin işveren hisselerinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacağı hususları düzenlenmiştir.

- Bakanlığımızın koordinasyonunda ilgili tüm tarafların katkı ve katılımıyla hazırlanan ve yürürlüğe giren "*Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı (2008-2013)*"nda Pekin Eylem Platformu'nda belirlenen kritik alanlar esas alınmıştır. Eylem Planı'nın "Kadın ve Ekonomi" ve "Kadın ve Yoksulluk" bölümlerinde kadın istihdamının artırılması, kadın girişimciliğinin desteklenmesi ve kadın yoksulluğu ile mücadele kapsamında hedefler ve stratejilere yer verilmiş, sorumlu ve işbirliği kuruluşları belirlenmiş olup Eylem Planları 6 aylık dönemsel toplantılar ve raporlar yoluyla izlenmektedir.
- Bakanlığımız tarafından kamu yöneticilerine yönelik olarak düzenlenen "*Kadın-Erkek Eşitliği ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitim Programları*"nda toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde kadının kalkınmaya katılımı, kadın istihdamının artırılması ve kadın girişimciliğinin önemi vurgulanmaktadır.
- 2008-2012 yılları arasında, GAP Eylem Planı'nın "*Sosyal Gelişmenin Sağlanması*" bileşeni altında, Sosyal Destek Programı (SODES) oluşturulmuştur. Yaşam kalitesinin yükseltilerek, toplumsal dayanışma ve bütünleşmenin sağlanmasını amaçlayan SODES'in öncelikli hedef grupları arasında, kadınlar da yer almaktadır.
- Bakanlığımız tarafından sosyo-ekonomik yoksunluk içinde bulunan vatandaşların toplumsal ihtiyaçları karşılanarak topluma entegre olmaları ve ekonomide aktif üretken duruma geçerek, sürdürülebilir gelire ulaşmaları amacıyla, kentsel alanda iş kurmaya yönelik, kırsal alanda yöre şartlarına uygun sürdürülebilir faaliyetlere yönelik gelir getirici proje destekleri verilmektedir. Gelir getirici projeler kapsamında başvuranların %10,8'ini kadınlar oluşturmaktadır.
- Özellikle GAP kapsamında oluşturulan Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM) tarafından yürütülen çalışmalar bölge kadınının sosyal ve ekonomik olarak güçlenmesinde oldukça etkili olmuştur.
- Kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi ve yoksulluğun önlenmesi için İl Özel İdarelerinin görevleri çerçevesinde yoksullara sağlanan mikro kredi uygulamalarının pozitif ayrımcılık içerecek şekilde kadın yoksulluğunu azaltmaya yönelik olarak yaygınlaştırılması çalışmaları sürdürülmektedir.
- Kadın girişimciliği alanında yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerini ortaya koymak amacıyla 14 Şubat 2012 tarihinde Ankara'da Bakanlığımız ve Girişimci İş Kadınları ve Destekleme Derneği (ANGİKAD) işbirliğinde "*Kadın Girişimcilerin Finansmana Ulaşımının Kolaylaştırılması Çalıştayı*" düzenlenmiştir, kadın girişimciliği konusunda

yapılan çalışmaların sürekliliğini sağlamak amacıyla bir Çalışma Grubu oluşturulmuştur.

- Bakanlığımız ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında "*Kadınlar, Engelliler, Gazi ve Şehit Yakınlarına Yönelik Girişimcilik Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Kadın İstihdamının Arttırılmasını Öngören İşbirliği Protokolü*" 10 Şubat 2012 tarihinde imzalanmıştır. Protokol kapsamında kadın girişimciliğini desteklemeye yönelik stratejiler belirlenmiş bununla birlikte iş ve aile yaşamının uzlaştırılmasına yönelik önlemler çerçevesinde organize sanayi bölgelerinde çalışan kadınların çocuklarını bırakabilecekleri kreşlerin açılmasının teşvik edilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.
- Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında; "*İstihdam, Çocuk İşçiliği ve Sosyal Yardımlar Konularında İşbirliği Protokolü*" 17 Şubat 2012 tarihinde imzalanmıştır. Protokolde; iş ve aile yaşamının uyumlulaştırılması ve bu çerçevede kreş hizmetlerinin yaygınlaştırılması, işsizlere yönelik İŞKUR tarafından uygulanan işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin eğitim modüllerine toplumsal cinsiyet eşitliği, kadının insan hakları, çalışma yaşamında haklar, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, aile eğitimi, konularına yer verilmesi için çalışmalar yapılması ve mevsimlik gezici tarım işçileri olarak çalışan kadınların çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması, şiddet mağduru, tahliyesine bir yıldan az kalmış, kocası ölmüş, kocası tarafından terk edilmiş, kocası cezaevinde olan veya boşanmış kadınların İŞKUR'a erişiminin sağlanması gibi kadınların ekonomik yaşama katılımlarının artırılmasına ve güçlendirilmesine önemli katkı sağlayacak hususlara yer verilmiştir.

Soru 2: 10 yıllık iktidarınız döneminde Milli Eğitim Bakanlığımıza, Adalet Bakanlığımıza, İçişleri Bakanlığımıza, Ulaştırma Bakanlığımıza, Çevre ve Orman Bakanlığımıza, Kültür ve Turizm Bakanlığımıza kaç kadın yönetici atanmıştır? Bu bakanlıklardan kaç kadın yönetici emekli olmuştur?

Cevap 2: Bakanlığımızda; Müsteşar Yardımcısı olarak görev yapan 1, Genel Müdür olarak görev yapan 2, Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapan 3, Daire Başkanı olarak görev yapan 10 olmak üzere toplam 16 kadın bürokrat bulunmaktadır.

SORU 3: Ülkemizde 2002 yılında kadınların çalışma yaşamına katılma oranı nedir? 2002-2012 yılları arasında kadınların çalışma hayatına katılma oranları yıllara göre nasıl gerçekleşmiştir?

CEVAP 3: Türkiye'de 2011 yılı verilerine göre; 15 yaş üstü kadın nüfusu 27.273.000 iken işgücü piyasasında yer alan kadın nüfusu 7.859.000'dir. Yani işgücüne dâhil olmayan 19.414.000 kadın bulunmaktadır. Kadınların işgücüne katılma oranı yüzde 28,8, istihdam oranı yüzde 25,6 iken işsizlik oranı yüzde 11,3 olarak gerçekleşmiştir. Son yıllarda kadın istihdamı alanında izlenen politikalar ve yürütülen projeler etkisini göstermiş, kadınların işgücüne katılımında ve istihdamında artışlar gerçekleşmiş ve 2004 yılında kadınlardaki işgücüne katılma oranı 23,3 iken 2011 yılında bu oran yüzde 28,8'e yükselmiştir.

SORU 4: Bakanlık olarak; Dünya Bankası dahil AB fonlarından kadınlarla ilgili konular için alınan parasal kaynaklar yıllar itibariyle ne kadardır, bu paralar ne şekilde kullanılmıştır?

CEVAP 4: Bakanlığımız 633 Sayılı KHK ile 2011 yılında kurulmuş olup, icracı bakanlık olarak ilk bütçesini 2012 yılında hazırlamıştır. Bakanlığımız yeni bir bakanlık olduğundan, gerek dünya Bankasından gerekse AB'den herhangi bir fon temin etmemiştir.

SORU 5: Son 5 yılda ülkemizde adli makamlara intikal etmiş kaç kadına şiddet olayı yaşanmıştır? Bunlardan kaç ölümle sonuçlanmıştır?

CEVAP 5: Bakanlığımız tarafından adli makamlara intikal etmiş kadına yönelik şiddet vakalarına ilişkin veri elde etmeye temel oluşturmaya yönelik olarak, İçişleri ve Adalet Bakanlıkları ile ortak çalışmalar yürütülmektedir. Çalışmalar sonuçlandığında ayrıntılı bilgi verilecektir.

SORU 6: Türkiye'de son 5 yılda kaç kadınıntihar ederek yaşamına son vermiştir? Yıllar itibariyle, ayrı ayrı, ölümle sonuçlanan kadın intihar vakası nedir?

CEVAP 6: Konu Bakanlığımızın faaliyet alanına girmemektedir.